

דברי תודה בטקס הענקת הפרס אורי בר-גיא

הוועדה המארגנת של הכנס, קהל נכבד!

אינני יודע מה היו שיקולי הנהלת הכנס לבחירתנו כיקירי הענף. לכבוד גדול הוא לנו, כי בבחירתכם אנו רואים הערכה למפעל חיינו - הערכה שלא רבים זוכים לה בחייהם.

תחילת הקשר של שלושתנו עם הפרות, הייתה לפני למעלה מיובל שנים. אהרון כרפתן בקיבוץ משמר השרון בשנות טרום המדינה, אני כרפתן בקיבוץ דגניה ב' לפני 61 שנה בשנות שירותי בפלמ"ח, ויואב כילד בן 14 שעובד ברפת של קיבוץ גבת. הענף היה אז אחר - אנחנו ישבנו ממש מתחת הפרות 3 פעמים ביום, בעת החליבות, כל אחד מאיתנו חלב בידיים 12 פרות בכל חליבה. היו אלו השנים שבהן הרפת לא הייתה אמצעי פרנסה בלבד. אי אפשר היה לעבוד ברפת ללא אהבת הפרות. עבדתי יחד עם שושנה האפט האגדית, שהייתה מביאה, בוקר בוקר, ארגז עם שיירי הקילוף של הירקות מהמטבח לפרה השיאנית ברפת א'. הקימה מהמיטה לאחר 3 שעות של שינה בלבד, גם ביום וגם כל לילה, הייתה חלק בלתי נפרד מהיותך רפתן. אבל, כל אחד מעובדי הענף אהב את הפרות. שלוה רוחנית גדולה הייתה יורדת עליך בשבתך ליד הפרה בשעה 3 בבוקר, כשמחצך מונח על בטן הפרה ורק צלילי קילוחי החלב לדלי נשמעים ברפת. ובשלוה נפשית כזאת, אין תימה בדבר, שחברי להכשרה אמנון מיליקובסקי ז"ל, שנפל אח"כ במלחמת העצמאות, היה שר בקולו הערב את השיר "מה יפו הלילות בכנען".

את סוד הקסם שיש למגע היומיומי עם הפרות הבינה, לאחר קום המדינה, גם מחלקת ההתיישבות של הסוכנות, כשנתנה לכל מתיישב, במאות המושבים שהוקמו אז, 2 פרות. אין דבר הקושר יותר לאדמה מהטיפול בפרות, ואין דבר הקושר לארץ יותר מעבודת האדמה. את הדבר הזה ידעה כבר חנה מייזל, שכתבה במצע היסוד של חוות העלמות בכנרת ששלחה לד"ר ארתור רופין, שהיא מבקשת ללמד בנות יהודה חקלאות, כדי שתהינה לעזר לבעליהן על מנת, לקשור אותם לקרקע.

מים רבים עברו בירדן ליד דגניה מאז ששיקשקתי בו בשנות טרום המדינה. הימים של חליבת ידיים והמוגע הקרוב עם הפרות, חלפו לבלי שוב. גם ימי המכונה הניידת ליד הפרה האינדיבידואלית לא יחזרו. היחידי שנמצא במגע קרוב ממש לפרות, הוא הרופא הווטרינרי המטפל, וגם אז במצבים הבלתי נעימים לפרה ולרופא.

היום כבר לא מספיק רק לאהוב את הפרות. הפרה הפכה לבית חרושת לחלב, וכדי לייצר הרבה חלב, וחלב מעולה, חייב הכול להיות לפי המחקרים האחרונים בנושאי המכלול כולו הנקרא ענף הבקר. וכאן החל לפעול הייחוד הישראלי שהתקיים במשך כל השנים - הזרימה של רבים מעובדי הרפת למוסדות הידע והמחקר, ולאחר זאת חזרה לרפת לתפקידי הדרכה והעלאת הרמה המקצועית.

זהו הציבור שיושב כאן באולם זה היום, ולא רק הם - עוד מאות רבות של אלו שנשארו בבית היום, כי משהו חייב להמשיך את העשייה היומית. בזכות כל אלו הגיעה הרפת הישראלית למצבה היום.

וחבל, שבמהלך השנים האחרונות מרבית הידיים שעושות את העבודה היומיומית הן כבר לא ידי יעקב. בתופעה הזאת אמנם טמונה פרנסה טובה יותר היום, אבל הזרם, בן עשרות השנים, מהרפת לאקדמיה ומן האקדמיה חזרה אל הרפת, לא יימשך זמן רב, וכך יתדלדל וילך הזרם המבטיח את המשך הקידום המדעי והטכני של ענף הבקר בישראל.

לו יהי בידנו הכוח והתבונה להחזיר אל הפרה את הידיים העבריות להבטחת המשך הרמה הגבוהה של הרפת הישראלית.

אולי, מבלי להתכוון לכך, הייתה בחירתנו סמלית לשלושת הגורמים האחראיים למצבה של רפת הישראלית היום, שהיא "אור לגויים": שלושתנו נציגי העובד שמאחורי הפרה, שהתקדם לרמת המחקר בנושאי הענף ולמנגנון ההדרכה ולרפואה הווטרינרית הישראלית - היסודות שעליהם נבנה ענף הבקר הישראלי והגיע לרמתו של היום.

אנו מודים שוב על הכבוד שזכינו לו היום!